

AVL-Mundo: Ruimte voor Kunst - Meerjarenbeleidsplan Stichting AVL-Mundo

1. Managementsamenvatting

Kunst en cultuur, waar binnen Rotterdam o.a. ook de creatieve industrie onder wordt verstaan¹, gelden als een van de strategische pijlers van de economie zijn een bron van potentiële innovatie, niet alleen binnen de eigen sector, maar ook als accelerator in andere sectoren. Zo heeft de creatieve industrie een positieve werking op de ontwikkeling van gebieden en is het bij uitstek een sector die mensen uit alle lagen van de bevolking kan verbinden.²

Het Merwe-Vierhaven gebied (M4H) in Rotterdam is een voorbeeldgebied waar creativiteit een doorslaggevende rol kan spelen in de transformatie van een haven terrein tot een woon-werk en bovenal leefgebied dat hoort bij de stad Rotterdam. Het is het gebied waar internationaal gelauwerde kunstenaar Joep van Lieshout zijn hart aan heeft verpand en aan de herontwikkeling waarvan hij met volle inzet mee wil werken.

Stichting AVL-Mundo, mede-opgericht door Joep van Lieshout, richt zich met dit voorstel **AVL-Mundo: Ruimte voor Kunst (RvK)** op het transformeren van dit gebied tot het mooiste en spannendste van Rotterdam waar zowel Ras-Rotterdammers als nationale en internationale bezoekers graag komen én blijven.

Wat is AVL-Mundo: Ruimte voor Kunst?

Met het project Ruimte voor Kunst geeft AVL-Mundo actief invulling aan de cultuuragenda van Rotterdam. Het initiatief creëert een vaste plek in het Merwe-Vierhaven gebied (M4H) en maakt kunst toegankelijk, begrijpelijk en aantrekkelijk voor kenners en leken. Met een breed publieksprogramma, tentoonstellingen, een artist-in-residency programma en een educatieprogramma richt initiator AVL-Mundo zich op een brede doelgroep en biedt tegelijkertijd ruimte aan innovatieve projecten waar op andere plekken in de stad de fysieke ruimte voor ontbreekt. AVL-Mundo wil met het project met nadruk niet een losstaand initiatief opzetten, maar gaat actief de samenwerking aan met reeds gevestigde cultuurinstellingen in en rond Rotterdam. Daarnaast beoogt AVL-Mundo met dit project actief het spill-over effect van de creatieve industrie te bevorderen.

De eerste resultaten van AVL-Mundo

AVL-Mundo is in 2008 opgericht op initiatief van Joep van Lieshout, met naast hemzelf nu Kees Weeda, Anne van der Zwaag, Amine van Lieshout en Harm Verhagen in het bestuur. De stichting zet zich sinds 2008 in om met gewenste en ongewenste interventies kunst en cultuur op de kaart te zetten in, maar ook buiten, Rotterdam. Voorbeelden zijn: het project Happy Industry op het museum park met tussen de 10.000 à 20.000 bezoekers, en de tentoonstelling Territory waar ruim 3500 bezoekers op af kwamen.

Rendement

Het initiatief heeft als doel om onderstaande resultaten te behalen:

- meetbare groei van de culturele sector in en rond de Merwe-Vierhaven;
- een groei van 15% van het aantal bezoekers naar het gebied;
- een fysieke locatie waar kunst en cultuur op een toegankelijke manier aan de man wordt gebracht;
- tenminste 16 creatieve geesten (kunstenaars, curatoren maar ook andere creatieve denkers) de ruimte geven voor een artist-in-residence
- tenminste 24 publieksevenementen voor een breed publiek;
- een toegankelijk educatieprogramma waar jaarlijks tenminste 12 scholen gebruik van maken;
- versterking van het M4H cluster;

---

¹ Bron: <http://www.rotterdam.nl/kunstencultuur>

² Bron: monitor Creatieve Industrie

Partners

1. **Aanvrager: Stichting AVL-Mundo** (AVL-Mundo), gevestigd te Rotterdam. www.avl-mundo.org
Bijdrage: Inzet medewerkers, kunst en fysieke locatie;
2. **Heijmans**, gevestigd te Rotterdam
www.heijmans.nl
Bijdrage: Levert specialisten en is (deels) verantwoordelijk voor de uitvoering van de fysieke transformatie van de locatie.
3. **Heyligers Design and Projects**, gevestigd te Amsterdam en Utrecht
Bijdrage: Inzet medewerkers en tekeningen
4. **20 creatieve ondernemers**, gevestigd in M4H: leveranciers van diensten en uren;
5. **2 Kennisproviders**: leveranciers van studenten en diensten, te weten: Erasmus Universiteit, Willem de Kooning Academie;

Het ontwikkelingsproject Ruimte voor Kunst wordt ondersteund door Stadshavens. Voorts zal er voor het lezingenprogramma een samenwerking worden aangegaan met onder meer Witte de With, Tent, Worm en Tale of a Tub. Voor het Artist-in-Residency programma zijn er reeds eerste afspraken gemaakt met de Ateliers, de Rijksakademie, Stedelijk Museum Amsterdam, Gemeentemuseum Den Haag, Alte National Galerie en Hamburger Bahnhof (beide Berlijn). Voor de buitenruimte wordt nauw samengewerkt met Stichting de Voedseltuin.

Looptijd: 5 jaar (2016-2020)

2. Achtergrond

De vitaliteit en concurrentiekracht van westerse (stedelijke) economieën wordt in het huidige postindustriële tijdperk voor een groot deel bepaald door de aanwezigheid van kennisintensieve organisaties die in een commerciële context innovatieve producten en diensten genereren. De activiteiten zoals die binnen de triple helix van overheid, kennisinstellingen en ondernemingen plaatsvinden over de breedte van 'kunst en cultuur'³ zijn hierbij van essentieel belang en zijn als zodanig aangemerkt als een speerpunt van Europees, nationaal en regionaal economisch beleid.

Investeren in deze industrie heeft zin. Zo bedraagt de toegevoegde waarde van deze industrie uit directe omzet en werkgelegenheid in Nederland ruim 10,5 miljard Euro (cijfer CBS 2012). Daarnaast wordt de industrie gekenmerkt door een sterk spill-over effect. Elke euro die in de creatieve industrie wordt gestopt levert 90 cent op in een andere sector.⁴ Desondanks lopen de investeringen in kunst en cultuur terug. AVL-Mundo gaat tegen de stroom in en maakt zicht sterk voor de sector. Met het initiatief Ruimte voor Kunst krijgen projecten en mensen de ruimte om te laten zien wat kunst en cultuur voor een bijdrage kan leveren aan de maatschappij.

Het mooiste Rafelrandje van Rotterdam: Ruimte voor Kunst

Wat heeft Stichting AVL-Mundo gemeen met Boijmans Van Beuningen, het Stedelijk Museum Amsterdam en het Kröller Müller? Al deze musea zijn klein begonnen, om uit te groeien tot een kunstcollectie van internationale statuur. Het bestuur spant zich samen met de Raad van Advies in dat Stichting AVL-Mundo eenzelfde statuur bereikt.

Vanuit uitvalsbasis Keileweg 18 (KW 18) organiseert Stichting AVL-Mundo diverse publieksactiviteiten, van grote utopische projecten tot (on)gewenste interventies. Met het project Ruimte voor Kunst is de volgende stap aangebroken voor de Stichting en wordt een permanente plek gecreëerd waar kunst en cultuur beleefd en ontdekt kunnen worden.

³ Buiten Rotterdam wordt de definitie met betrekking tot kunst en cultuur aangeduid als creatieve industrie. Op Europees niveau wordt gesproken van cultural and creative industries. Bronnen: http://www.clicknl.nl/wp-content/uploads/2013/02/Jaarbericht-2015-Creatieve-Industrie_2015.pdf en http://ec.europa.eu/culture/policy/cultural-creative-industries/index_en.htm

⁴ http://www.keanet.eu/docs/creativespin_baselinestudyfinal.pdf

Aan de Keileweg 12-14 heeft AVL-Mundo 3500m² verworven. Het terrein betreft drie historische havenloodsen, een buitenterrein grenzend aan de Voedseltuin en een gezichtsbepalende villa van architect Jan van Teeffelen. Het is dit terrein wat de basis vormt voor Ruimte voor Kunst. De locatie zal gebruikt worden om:

- werkruimte voor talentvolle kunstenaars (jong en oud) uit binnen- en buitenland te faciliteren;
- een vrijplaats te creëren voor jonge curatoren, studenten van kunstacademies, musea en kunstinstellingen om utopische projecten te realiseren;
- een multi-functionele expositieruimte te maken om jonge en oude bezoekers kennis te laten maken met kunst;
- op een permanente locatie het werk van Atelier Van Lieshout toegankelijk te maken voor publiek;
- een beeldentuin te maken waar wisselend werk te zien zal zijn;
- een horecagelegenheid te maken om zo de aantrekkelijkheid van het gebied te vergroten en de creatieve geesten te verbinden;

Probleemstelling

Momenteel is Merwe-Vierhavens een onontgonnen terrein. Het gebied heeft de potentie uit te groeien tot een relevante creatieve hub voor werken, wonen en leven in Rotterdam. Daarbij heeft het gebied de potentie een creatieve hotspot te worden voor internationale en nationale bezoekers. Echter, tot op heden heeft nog geen enkele creatieve partij binnen het gebied de handschoen opgepakt om M4H te veranderen in het mooiste rafelrandje van Rotterdam

De gewenste situatie

Ruimte voor Kunst creëert een vaste en internationale culturele plek in het Merwe-Vierhaven gebied. Hiermee krijgt kunst en innovatie de ruimte en geeft het initiatief invulling aan de gezamenlijke ambities van de Gemeente Rotterdam, Stadshavens en het Havenbedrijf Rotterdam. Daarnaast is het initiatief het startschot voor een intensief samenwerkingsverband tussen AVL-Mundo, projectontwikkelaar Heijmans en de overige in het gebied gevestigde ondernemers om het Merwe Vierhavengebied transformeren tot een woon, werk en leef én vestigingsgebied voor kunstenaars, creatieve, duurzame en innovatieve ondernemers uit binnen-en buitenland. Maar bovenal een plek van en voor Rotterdammers.

Beoogde resultaten en doelstellingen

Ruimte voor Kunst heeft een vijftal functies te weten:

1. *De kunstfunctie:* het bieden van ruimte aan creatief talent uit binnen en buitenland om tijdelijk te wonen en te werken in het mooiste gebied van Rotterdam;
2. *De ruimtelfunctie:* het bieden van ruimte aan innovatieve culturele ideeën waar in het centrum van Rotterdam geen ruimte is;
3. *De educatiefunctie:* het inzetten van kennis en kunde van creatieven om burgers en bedrijven de kracht en het plezier van kunst en cultuur te laten ontdekken;
4. *De innovatiefunctie:* het inzetten van creatieve denkkracht in innovatieprocessen van andere sectoren en overheden;
5. *De transformatiefunctie:* het inzetten van kunst en cultuur als aanjager voor gebiedstransformatie;

Het initiatief heeft als doel deze functies op een dusdanige wijze te bekleden dat er sprake is van:

- meetbare groei van de culturele sector in en rond de Keilehaven;
- een groei van 15% van het aantal bezoekers naar het gebied;
- een fysieke locatie waar kunst en cultuur op een toegankelijke manier aan de man wordt gebracht;
- tenminste 16 creatieve geesten (kunstenaars, curatoren maar ook andere creatieve denkers) de ruimte geven voor een artist-in-residence
- tenminste 24 publieksevenementen voor een breed publiek;
- een toegankelijk educatieprogramma waar jaarlijks tenminste 12 scholen gebruik van maken;

- versterking van het M4H cluster;

3. Plan van Aanpak

Om bovenstaande doelstellingen te bereiken is een helder plan van aanpak nodig. Hieronder wordt een kort overzicht geboden van de verschillende deelprojecten die in een later stadium worden uitgewerkt tot volledige projectplannen. We onderscheiden 13 deelprojecten met 4 thema's. De aanvraag voor het Cultuurplan en de bijbehorende begroting richten zich op de programmering van de ruimten aan de Keileweg en op de kunst-bijdragen van Joep van Lieshout aan de ontwikkeling van het gebied:

- 1. Ontwikkeling fysieke locatie:**
  - Restauratie buitenkant havenloodsen (geen onderdeel van de aanvraag voor Cultuurplan)
  - Inrichting expositieruimte
  - Inrichting Chronodepot
  - Inrichting buitenruimte
  - Inrichting historische Villa Jan van Teeffelen
- 2. Programmering:**
  - Tentoonstellingen en lezingen expositieruimte
  - Openstelling chronodepot
  - Tentoonstellingen buitenruimte
  - Programmering en facilitering Artist in Residency programma
  - Acquisitie van bijzondere kunstprojecten
- 3. Opzetten en uitvoeren educatieprogramma**
- 4. Digitale en fysieke dienstverlening middels website** inclusief het koppelen van kunstenaars aan bedrijven waarmee creatieve denkkracht in innovatieprocessen van andere sectoren en overheden wordt ingezet;

Taakgebied 1: Ontwikkelen en inrichten fysieke locaties

De panden aan de Keileweg zijn momenteel verborgen schatten. De historische havenloodsen (de oudste van het gebied) en de kantoorvilla van Jan van Teeffelen zijn toe aan een intensieve renovatie. De gevels en het dak zullen moeten worden aangepakt om de locaties terug te brengen naar hun oorspronkelijke monumentale uiterlijk én veilig te maken voor bezoekers. Let op: de restauratie (1,1) is geen onderdeel van de cultuurplanaanvraag. De kosten worden opgebracht uit eigen middelen en sponsoropbrengsten. De inrichting van de panden en de buitenruimte om ze klaar te maken voor tentoonstellingen waar kunstenaars, curatoren en tentoonstellingsbouwers bij betrokken zijn, maken uiteraard wel onderdeel uit van de aanvraag.

Naam activiteit	1.1. Restauratie buitenkant havenloodsen	
Taakgebied	Kunstfunctie en transformatiefunctie	
Beschrijving	Het restaureren van gevels en dak van de havenloodsen.	
Doelstelling	Een fysiek visitekaartje creëren binnen het gebied.	
Resultaat	Een aantrekkelijke locatie die liefhebbers van historische havenpanden, architectuur en Rotterdams erfgoed naar het gebied zal trekken en daarbij ruimte biedt aan kunst en cultuur.	
Activiteiten & Planning	<i>Activiteit</i>	<i>Planning</i>
	<u>Vorbereiding</u>	
	Tekenen plannen, aanvragen van vergunningen	maart 2016
	Grondonderzoek, grond bouwrijp maken	
	Informatiebijeenkomst gebiedsgebruikers	
<u>Realisatie</u>		
• Aanvang bouwactiviteiten	augustus 2016	
<u>Afronding en evaluatie</u>		
• Tussentijdse evaluatie.	oktober 2016	
• Overdracht aan opdrachtgever	december 2016	

Begroting	<u>Personeelskosten</u> 0,4 fte x €47,50 (per uur) €36,765 (43 weken) (kosten architect, projectmanagement, communicatie) <u>Out of Pocket kosten</u> €200.000 (historische bouwmaterialen, onderzoek)
Organisatie	<u>Betrokken partijen</u> <ul style="list-style-type: none"> • Heyligers • Heijmans • Gemeente Rotterdam, Stadshavens, Havenbedrijf • AVL-Mundo
Communicatie	<u>Doelen</u> <ul style="list-style-type: none"> • Legitimatie verkrijgen bij de Rotterdammers en bezoekers als nieuwe spannende plek. <u>Doelgroepen</u> <ul style="list-style-type: none"> • Rotterdammers • Toeristen • Gebiedsgebruikers • Liefhebbers van historisch erfgoed <u>Activiteiten</u> <ul style="list-style-type: none"> • Idee toetsen bij de stakeholders • Communicatieplan opstellen • Acties uit plan uitvoeren

Naam activiteit	1.2. Inrichten expositieruimte	
Taakgebied	Kunstfunctie, transformatiefunctie, ruimtelfunctie, educatiefunctie	
Beschrijving	Het inrichten van een multifunctionele expositieruimte waar alle vormen van creativiteit vertoond kunnen worden, maar ook lezingen en evenementen gehouden kunnen worden.	
Doelstelling	Het creëren en onderhouden van een vaste plek in het Merwe-Vierhavengebied die ruimte biedt aan kunst en cultuur en publiek toegankelijk is.	
Resultaat	Een voor iedereen toegankelijke culturele plek met een spannende programmering;	
Activiteiten & Planning	<i>Activiteit</i>	<i>Planning</i>
	<u>Vorbereiding</u>	
	• Ontwerp inrichting kunstenaars, designers en curatoren	december 2016
	• Offertes	jan/feb 2017
	• Inhuren kunstenaar, architect en bouwbedrijf (afhankelijk van subsidie)	april 2017
	• Opstellen projectplan programmering	
	<u>Realisatie</u>	
	• Verzamelen van de benodigde informatie en afstemmen met al bestaande locaties	continu
	• Check bij doelgroep	continu
	• Aanvragen vergunningen en wijziging bestemmingsplan	
	• Aanvang inrichting	juni 2017
	<u>Afronding en evaluatie</u>	
	• Evaluatie project	september 2017
	• Overdracht aan opdrachtgever	november 2017
	<u>Onderhoud</u>	jaarlijks

	<p><u>Personeelskosten 0,8 fte x €47,50</u> €80.370 (47 weken) (projectmanagement, architect, curator, tentoonstellingsbouwer, communicatieofficer, kunstenaar, designer)</p> <p><u>Out of pocket kosten</u> (inrichting, materialen, beamer €120.000 publieksbalie, schermen, onderhoud)</p>
Organisatie	<p><u>Betrokken partijen</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Tentoonstellingsbouwers • Kunstenaars, architecten, designers, curatoren • Heijmans • AVL-Mundo
Communicatie	<p><u>Doelen</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Het onderhouden van een tentoonstellingsruimte die de doelgroep aanspreekt • Het onder de aandacht brengen van de ruimte regionaal, nationaal en internationaal • Zorgen dat iedere belanghebbende een inhoudelijke bijdrage wil leveren en weet waar hij of zij moet zijn. • De locatie als centraal punt van de profilering voor kunst en cultuur in het gebied. <p><u>Doelgroepen</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Rotterdammers • Toeristen • Creatievelingen • Culturele instellingen in binnen- en buitenland • Scholen • Intermediairs en netwerken voor de creatieve sector • Overheden <p><u>Activiteiten</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Onderhouden (en blijven programmeren)

Naam activiteit	1.3. Inrichten Chronodepot																		
Taakgebied	Kunstfunctie, transformatiefunctie, ruimtefunctie, educatiefunctie																		
Beschrijving	Het inrichten van een schaulager van internationaal niveau wat in de verre toekomst (na het overlijden van Joep van Lieshout) als Van Lieshout Museum dienst kan doen.																		
Doelstelling	Het creëren en onderhouden van een publiek toegankelijk depot waar men het werk van Atelier Van Lieshout en collega kunstenaars kan bezichtigen.																		
Resultaat	Een bijzondere plek waar het werk van AVL en collega kunstenaars te zien is.																		
Activiteiten & Planning	<table> <thead> <tr> <th><i>Activiteit</i></th> <th><i>Planning</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td><u>Vorbereiding</u></td> <td></td> </tr> <tr> <td>• Ontwerp inrichting Joep van Lieshout, designers en curatoren</td> <td>december 2016</td> </tr> <tr> <td>• Offertes</td> <td>jan/feb 2017</td> </tr> <tr> <td>• Inhuren kunstenaar, architect en bouwbedrijf (afhankelijk van subsidie)</td> <td>april 2017</td> </tr> <tr> <td>• Opstellen projectplan programmering</td> <td></td> </tr> <tr> <td><u>Realisatie</u></td> <td></td> </tr> <tr> <td>• Verzamelen van de benodigde informatie en afstemmen met al bestaande locaties</td> <td>continu</td> </tr> <tr> <td>• Check bij doelgroep</td> <td>continu</td> </tr> </tbody> </table>	<i>Activiteit</i>	<i>Planning</i>	<u>Vorbereiding</u>		• Ontwerp inrichting Joep van Lieshout, designers en curatoren	december 2016	• Offertes	jan/feb 2017	• Inhuren kunstenaar, architect en bouwbedrijf (afhankelijk van subsidie)	april 2017	• Opstellen projectplan programmering		<u>Realisatie</u>		• Verzamelen van de benodigde informatie en afstemmen met al bestaande locaties	continu	• Check bij doelgroep	continu
<i>Activiteit</i>	<i>Planning</i>																		
<u>Vorbereiding</u>																			
• Ontwerp inrichting Joep van Lieshout, designers en curatoren	december 2016																		
• Offertes	jan/feb 2017																		
• Inhuren kunstenaar, architect en bouwbedrijf (afhankelijk van subsidie)	april 2017																		
• Opstellen projectplan programmering																			
<u>Realisatie</u>																			
• Verzamelen van de benodigde informatie en afstemmen met al bestaande locaties	continu																		
• Check bij doelgroep	continu																		

	<ul style="list-style-type: none"> • Aanvragen vergunningen en wijziging bestemmingsplan • Aanvang inrichting locatie juni 2017 <u>Met digitaal archiveringssysteem</u> <u>Afronding en evaluatie</u> <ul style="list-style-type: none"> • Evaluatie project september 2017 • Overdracht aan opdrachtgever januari 2018
	<u>Personeelskosten</u> €95.000 (50 weken, 1900u a €47,50) (curator, kunstenaar, tentoonstellingsbouwer, architect) <u>Out of pocket kosten</u> (inrichting en onderhoud) €185.000
Organisatie	<u>Betrokken partijen</u> <ul style="list-style-type: none"> • Tentoonstellingsbouwers • Heijmans • Heyligers • AVL-Mundo • Digitale specialisten
Communicatie	<u>Doelen</u> <ul style="list-style-type: none"> • Het onderhouden van een ruimte die als parel van Rotterdam moet gelden • Het onder de aandacht brengen van de ruimte regionaal, nationaal en internationaal • Zorgen dat iedere belanghebbende een inhoudelijke bijdrage wil leveren en weet waar hij of zij moet zijn. • De locatie als centraal punt van de profilering voor kunst en cultuur in het gebied. <u>Doelgroepen</u> <ul style="list-style-type: none"> • Rotterdammers • Toeristen • Creatievelingen • Culturele instellingen in binnen- en buitenland • Scholen • Intermediairs en netwerken voor de creatieve sector • Overheden <u>Activiteiten</u> <ul style="list-style-type: none"> • Onderhouden

Naam activiteit	1.4. Inrichten buitenruimte								
Taakgebied	Kunstfunctie, transformatiefunctie, ruimtefunctie, educatiefunctie								
Beschrijving	Het inrichten van een aantrekkelijke publieke buitenruimte.								
Doelstelling	Het creëren en onderhouden van bijzondere buitenruimte waar grote, onverwachte en innovatieve kunstprojecten en festivals een plek kunnen vinden. Tegelijkertijd zal deze plek worden ingezet om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt een positie te bieden en ism de voedseltoevoers te kweken voor de voedselbank								
Resultaat	Een bijzonder kunstpark in de lijn van het werk van Atelier Van Lieshout's New Tribal Labyrinth en AVL-Ville waar Rotterdammers, gebiedsgebruikers en bezoekers komen voor inspiratie en contemplatie								
Activiteiten & Planning	<table style="width: 100%; border: none;"> <tr> <td style="width: 50%;"><u>Activiteit</u></td> <td style="width: 50%; text-align: right;"><i>Planning</i></td> </tr> <tr> <td><u>Vorbereiding</u></td> <td></td> </tr> <tr> <td>• Opstellen projectplan tuininrichting</td> <td style="text-align: right;">april 2017</td> </tr> <tr> <td><u>Realisatie</u></td> <td></td> </tr> </table>	<u>Activiteit</u>	<i>Planning</i>	<u>Vorbereiding</u>		• Opstellen projectplan tuininrichting	april 2017	<u>Realisatie</u>	
<u>Activiteit</u>	<i>Planning</i>								
<u>Vorbereiding</u>									
• Opstellen projectplan tuininrichting	april 2017								
<u>Realisatie</u>									

	<ul style="list-style-type: none"> • Verzamelen van de benodigde informatie en afstemmen met al bestaande locaties • Check bij doelgroep • Tekening landschapsarchitecten • Aanvang tuinrichting 	<p>continu</p> <p>april 2017</p> <p>mei 2017</p>
	<p><u>Afronding</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Overdracht aan opdrachtgever 	<p>juli 2017</p>
	<p><u>Personeelskosten</u> 0,8 fte x €47,50 weken)</p> <p><u>Out of pocket kosten (bomen, planten etc en jaarlijks onderhoud)</u></p>	<p>€29.070 (17)</p> <p>€67.500</p>
Organisatie	<p><u>Betrokken partijen</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • AVL-Mundo • Stichting de Voedseltuin • Lola architecten 	
Communicatie	<p><u>Doelen</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Het onder de aandacht brengen van de beeldentuin regionaal, nationaal en internationaal • Zorgen dat iedere belanghebbende een inhoudelijke bijdrage wil leveren en weet waar hij of zij moet zijn. <p><u>Doelgroepen</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Rotterdammers • Toeristen • Creatievelingen • Culturele instellingen in binnen- en buitenland • Scholen • Intermediairs en netwerken voor de creatieve sector • Overheden <p><u>Activiteiten</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Onderhouden (en blijven programmeren) 	

Naam activiteit	1.5. Inrichting Villa Jan van Teeffelen	
Taakgebied	Kunstfunctie, transformatiefunctie, ruimtefunctie, educatiefunctie	
Beschrijving	Het inrichten van een multifunctionele artist-in-residency met behoud van het bijzondere karakter van de villa.	
Doelstelling	Het creëren van de ultieme werkplek voor tenminste 2 kunstenaars, curatoren en/of andere creatieve geesten die 6 maanden kunnen werken aan een innovatief en utopisch kunstproject naar keuze	
Resultaat	Een multi-functionele en publiektoegankelijke werkplek die inzicht biedt in de dagelijkse kunstpraktijk en tevens een historische villa die de geschiedenis van het Merwe-Vierhaven gebied vertelt.	
Activiteiten & Planning	<p><i>Activiteit</i></p> <p><u>Vorbereiding</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Plan curator, kunstenaar, architect • Offertes innovatie en restauratieteam • Inhuren architect en bouwbedrijf (afhankelijk van subsidie) • Werven kunstenaars ism de culturele partners <p><u>Realisatie</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Verzamelen van de benodigde informatie en afstemmen met al bestaande locaties • Check bij doelgroep 	<p><i>Planning</i></p> <p>januari 2018</p> <p>februari 2018</p> <p>april 2018</p> <p>continu</p> <p>continu</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Aanvragen vergunningen en wijziging bestemmingsplan • Planning opstellen • Aanvang verbouwing juni 2018 <p><u>Afronding en evaluatie</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Tussenevaluatie project september 2018 • Overdracht aan opdrachtgever april 2019
	<p><u>Personeelskosten</u> 0.4 fte x €47,50,- €58.995 (69 weken) (curator, projectmanagement, architect, restaurateur)</p> <p><u>Inrichting atelierruimten</u> €250.000</p>
Organisatie	<p><u>Betrokken partijen</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Renovatie en Innovatieteam Heijmans • Heyligers • AVL-Mundo • Culturele partners
Communicatie	<p><u>Doelen</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Het onder de aandacht brengen van het Artist in Residence programma regionaal, nationaal en internationaal • Zorgen dat iedere belanghebbende een inhoudelijke bijdrage wil leveren en weet waar hij of zij moet zijn. <p><u>Doelgroepen</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Rotterdammers • Scholen • Culturele instellingen in binnen- en buitenland • Creatieven en curatoren

Taakgebied 2: Programmering

De fysieke ruimtes zijn klaar en snakken naar programmering. De programmering richt zich op innovatie, utopische en onverwachte kunstprojecten waar binnen de reguliere instellingen de fysieke ruimte voor ontbreekt. Er worden cross-overs georganiseerd én er is ruimte voor pop-up initiatieven.

Naam activiteit	2.1. Programmering expositieruimte
Taakgebied	Kunstfunctie, transformatiefunctie, ruimtefunctie, educatiefunctie
Beschrijving	Het programmeren van de expositieruimte
Doelstelling	De spannendste kunstplek van Rotterdam worden
Resultaat	<ul style="list-style-type: none"> • Jaarlijks 2 tentoonstellingen; • 6x per jaar een lezing of voorstelling; • Openstelling tijdens ART Rotterdam; • Jaarlijks twee pop-up initiatieven van kunstenaars/creatieven
Activiteiten & Planning	Opstellen planning en scouten van projecten
Begroting	<p><u>Personeelskosten</u> 0.2 fte x €47,50 €39.520 jaarlijks (curator, tentoonstellingsinrichter, projectmanagement)</p> <p><u>Tentoonstellingslasten</u> €150.000 jaarlijks</p>
Organisatie	<p><u>Betrokken partijen</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • AVL-Mundo • Culturele partners • Kunstenaars, theatermakers etc.

Communicatie	<u>Doelen</u> <ul style="list-style-type: none"> • Legitimatie verkrijgen bij de Rotterdammers en bezoekers als nieuwe spannende plek. <u>Doelgroepen</u> <ul style="list-style-type: none"> • Rotterdammers • Toeristen • Kunstliefhebbers • Scholen • Creatievelingen • Wetenschappers <u>Activiteiten</u> <ul style="list-style-type: none"> • Idee toetsen bij de stakeholders • Communicatieplan opstellen • Acties uit plan uitvoeren
---------------------	---

Naam activiteit	2.2. Programmering chronodepot
Taakgebied	Kunstfunctie, transformatiefunctie, ruimtefunctie, educatiefunctie
Beschrijving	Het toegankelijk maken van de kunst van Atelier Van Lieshout en collega kunstenaars
Doelstelling	Een plek creëren waar men de kunstenaarspraktijk in het echt kan zien en waar curatoren in opleiding getraind kunnen worden.
Resultaat	<ul style="list-style-type: none"> • 4x per jaar een publiek toegankelijke openstelling; • Openstelling tijdens ART Rotterdam; • Maandelijks toegankelijk voor scholen in en rond Rotterdam • Voorts toegankelijk op afspraak
Activiteiten & Planning	Opstellen planning en scouten van projecten
Begroting	<u>Personeelskosten</u> 0.1 fte x €47,50 €19.760 per jaar (curator, projectmanagement) Let op: de kosten voor de inrichting van de beelden zijn reeds ondervangen onder 1.3
Organisatie	<u>Betrokken partijen</u> <ul style="list-style-type: none"> • AVL-Mundo • Culturele partners • Kunstenaars • Alle universiteiten met een masteropleiding voor conservatoren
Communicatie	<u>Doelen</u> <ul style="list-style-type: none"> • Legitimatie verkrijgen bij de Rotterdammers en bezoekers als nieuwe spannende plek. <u>Doelgroepen</u> <ul style="list-style-type: none"> • Kunstprofessionals • Kunstliefhebbers <u>Activiteiten</u> <ul style="list-style-type: none"> • Idee toetsen bij de stakeholders • Communicatieplan opstellen • Acties uit plan uitvoeren

Naam activiteit	2.2. Programmering buitenruimte
Taakgebied	Kunstfunctie, transformatiefunctie, ruimtefunctie, educatiefunctie
Beschrijving	Een kunstpark met waar kunstprojecten de ruimte krijgen die elders geen plaats vinden

Doelstelling	Een multi-functionele plek maken waar Rotterdammers, gebiedsgebruikers en kunstliefhebbers graag en veelvuldig komen.	
Resultaat	<ul style="list-style-type: none"> • Jaarlijks 4 beeldenroutes; • Openstelling tijdens ART Rotterdam; • Jaarlijks twee pop-up initiatieven van kunstenaars/creatieven, denk hierbij aan festivals, maar ook de World Expo, de architectuur biënnale, of kunstprojecten waar in de binnenstad geen ruimte voor is. 	
Activiteiten & Planning	Opstellen planning en scouten van projecten	
Begroting	<u>Personeelskosten</u> 0.1 fte x €47,50 (curator, projectmanagement) Tentoonstellingslasten	€29.500 per jaar €40.000 per jaar
Organisatie	<u>Betrokken partijen</u> <ul style="list-style-type: none"> • AVL-Mundo • Culturele partners • Kunstenaars 	
Communicatie	<u>Doelen</u> <ul style="list-style-type: none"> • Legitimatie verkrijgen bij de Rotterdammers en bezoekers als nieuwe spannende plek. <u>Doelgroepen</u> <ul style="list-style-type: none"> • Rotterdammers • Toeristen • Scholen • Kunstprofessionals • Kunstliefhebbers 	

Naam activiteit	2.3. Facilitering Artist-in-Residence	
Taakgebied	Kunstfunctie, transformatiefunctie, ruimtefunctie, educatiefunctie	
Beschrijving	Het bieden van ondersteuning van de Artist-in-residence bij het creëren van hun kunstproject	
Doelstelling	Een optimaal functionerende artist-in-residency die de kunstenaars verliefd laat worden op Rotterdam	
Resultaat	<ul style="list-style-type: none"> • Openstelling tijdens ART Rotterdam; • Openstelling tijdens Open Monumentenweekend; De creatieven uit de residency zullen tevens lezingen geven in de expositieruimte en daar naar verwachting ook een expositie inrichten.	
Activiteiten & Planning	Opstellen planning en scouten van projecten	
Begroting	<u>Personeelskosten</u> 0.1 fte x €47,50 (curator, projectmanagement) Tentoonstellingslasten	€29.500 per jaar €40.000 per jaar
Organisatie	<u>Betrokken partijen</u> <ul style="list-style-type: none"> • AVL-Mundo • Culturele partners • Kunstenaars 	

Communicatie	<u>Doelen</u>
	<ul style="list-style-type: none"> • Legitimatie verkrijgen bij kunstenaars als dé plek om een residency te doen. • Een kijkje in de keuken kunnen nemen in de kunstpraktijk.
	<u>Doelgroepen</u>
	<ul style="list-style-type: none"> • Kunstprofessionals • Kunstliefhebbers • Rotterdammers • Toeristen • Scholen

Taakgebied 3: Opzetten educatieprogramma

Het educatieprogramma richt zich op het toegankelijk maken van kunst. Met rondleidingen, lesprogramma's en workshops van kunstenaars en curatoren wordt kunst van en voor iedereen

Naam activiteit	3.1. Educatieprogramma
Taakgebied	Kunstfunctie, transformatiefunctie, ruimtefunctie, educatiefunctie
Beschrijving	Het ontwikkelen van een educatieprogramma voor verschillende doelgroepen van binnen en buiten Rotterdam
Doelstelling	Een inspirerende en toegankelijke manier om kunst voor het voetlicht te brengen.
Resultaat	<ul style="list-style-type: none"> • 48 rondleidingen ook voor bijzondere groepen per jaar; • Een lesprogramma voor lagere en middelbare scholen; De creatieven uit de residency zullen tevens workshops geven.
Activiteiten & Planning	Opstellen van lesprogramma mei 2017 Aanvang september 2017
Begroting	<u>Personeelskosten</u> 0.1 fte x €47,50 €29.500 per jaar (educatiemedewerker) Kosten lesprogramma en informatie €10.000 per jaar
Organisatie	<u>Betrokken partijen</u> <ul style="list-style-type: none"> • AVL-Mundo • Culturele partners • Kunstenaars
Communicatie	<u>Doelen</u> <ul style="list-style-type: none"> • Kunst toegankelijk maken <u>Doelgroepen</u> <ul style="list-style-type: none"> • Rotterdammers • Scholen • Bijzondere groepen

Taakgebied 4: Digitale en fysieke dienstverlening middels website

Promotie en dienstverlening aan de culturele industrie vragen om een samenhangende aanpak. Los daarvan komen in de hele regio initiatieven naar voren die niet onderling samenhangen. Binnen het M4H-gebied pakken we dit anders aan men één website die de programmering toont van de verschillende ruimten van AVL-Mundo, maar ook doorverwijst naar andere gebiedsgebruikers.

Naam activiteit	4.1 Onderhouden communicatiekanaal overheid - creatieve industrie en kennisinstellingen
Taakgebied	Kunstfunctie, transformatiefunctie, ruimtefunctie, educatiefunctie

Beschrijving	Het opzetten en onderhouden van een digitale omgeving die verbindingen tussen de creatieve industrie in M4H, de overheid en kennisinstellingen mogelijk maakt.	
Doelstelling	Het vormen van hét verbindingspunt tussen de creatieve industrie, de diverse gebruikers in het M4H gebied maar bovenal de bezoekers!	
Resultaat	Overheden en kennisinstellingen en de creatieve industrie gebruiken Mundo als verbindingspunt naar elkaar. Tevens gebruiken zij het initiatief om potentiële opdrachten weg te zetten.	
Activiteiten & Planning	<i>Activiteit</i>	<i>Planning</i>
	<u>Voorbereiding</u>	
	• Inventariseren wensen stakeholders	april 2018
	<u>Realisatie</u>	
	• Schrijven van een plan van aanpak	juni 2018
	• Uitvoeren activiteiten uit plan	continu
	<u>Afronding en evaluatie</u>	
	• Tussentijdse evaluatie.	oktober 2018
	• Overdracht aan opdrachtgever	december 2018
Begroting	Webbouwer 0.4 fte x €70	€21.420 (17 weken)
	Communicatie medewerker 0,1 fte x €47,50	€29.500 per jaar
Organisatie	<u>Betrokken partijen</u>	
	<ul style="list-style-type: none"> • Creatieve industrie • Gemeenten • Kennisinstellingen; • AVL-Mundo 	
Communicatie	<u>Doelen</u>	
	<ul style="list-style-type: none"> • Legitimatie verkrijgen bij de creatieve industrie als informatiepunt. • De juiste wijzen van communicatie hanteren bij doorverwijzen. 	
	<u>Doelgroepen</u>	
	<ul style="list-style-type: none"> • Gemeenten • Creatieve bedrijven • Kennisinstellingen 	
	<u>Activiteiten</u>	
	<ul style="list-style-type: none"> • Idee toetsen bij de stakeholders • Communicatieplan opstellen • Acties uit plan uitvoeren 	

4. Beheersaspecten

Uitgangspunten opdrachtnemer

- Het door de Raad van Advies geaccordeerde plan van aanpak vormt de basis voor de uitvoering van het project Ruimte voor Kunst. Hierbij is de Raad van Advies opdrachtgever en AVL-Mundo als opdrachtnemer;
- De opdrachtnemer rapporteert aan de Raad van Advies;

Verantwoording naar opdrachtgever

De opdrachtnemer(s) nemen als verantwoordelijkheid het uitvoeren van de activiteiten zoals die in de projectplannen komen te staan. De projectplannen zijn een uitwerking van de projectformats/-voorstellen die in dit document staan. Wat betreft resultaten neem de opdrachtnemer afhankelijk van de beoogde resultaten een resultaat dan wel inspanningsverplichting op zich (b.v. realiseren acquisitieplan is resultaatverplichting, twee kennisinstellingen die module 'ondernemen' opnemen in curriculum is inspanningsverplichting). Kortom, het vastgestelde plan van aanpak is de leidraad voor de verantwoording van opdrachtnemer naar –gever. In de latere projectplannen wordt op meer gedetailleerd niveau beschreven wat de opdrachtnemers willen bereiken met hun activiteiten in relatie tot de oorspronkelijke opdracht.

Stichting AVL-Mundo 2016-2020

Evaluatie

Per uitgevoerde opdracht wordt een evaluatie gehouden. Hierin zullen onder meer de behaalde resultaten besproken worden en de succes- en faalfactoren. Aan het einde van 2018 zal een tussenevaluatie plaatsvinden over het gehele project. Aan het einde van 2020 zal het gehele project geëvalueerd worden.